

REGION I když se zvláště v příhraničních vesnicích občas hovoří o tom, že by bylo dobré mít obecního strážníka, možnost ministerstva vnitra na dotovaného bezpečnostního dobrovolníka veřejného pořádku nenadchla nijak zvláště ani starosty v regionu, ani jinde v republice.

Problém je, že tito lidé by v terénu neměli téměř žádné pravomoci a navíc dotace by sloužila jen na jejich vybavení, proškolení či pojištění, ne na mzdu. O peníze se dalo žádat do konce ledna.

Obsahem práce dobrovolníka je zejména hlídání přechodů, usměrňování pohybu vozidel a pěších při akcích, na parkovištích, dále vytvoření sítě pro policii při pátrání po ztracených dětech a seniorech, pochůzky v zahrádkářských koloniích a chatových oblastech nebo pátrání po černých skládkách a vandalismu na dopravním značení.

Český Těšín ano, Třinec ne

Jako jediný v regionu se už podruhé přihlásil Český Těšín. „Usilujeme o dotaci 10 668 korun na obuv a pojištění pro dobrovolníky. V projektu, který je velice úspěšný a pomáhá nám, chceme pokračovat, i kdybychom dotaci nezískali. Čtveřice zkušených bezpečnostních dobrovolníků se dohodla na pokračování. Pomáhají při zabezpečování přechodů pro chodce v blízkosti

školských zařízení,“ uvedl strážník a manažer prevence kriminality Městské policie Český Těšín Petr Glaic.

V Třinci se o dotaci na dobrovolníky neucházeli. Jak uvedl místostarosta Ivo Kaleta, Třinec má městskou policii, která úkoly obsažené v zadání dotace pokrývá spolehlivě. S tím souhlasí i ředitel městské policie Josef Kužma.

„Celý projekt vypadá jako příručka Pomocné strážce Veřejné bezpečnosti přes kopírák, ale tudy cesta opravdu nevede. Někdo se chtěl asi zviditelnit a nabídl na to dotaci,“ vyjadřuje se kriticky Kužma. On sám sází na systematickou práci městské policie krok za krokem. „Není to jen o jednom projektu. Snažíme se působit preventivně a moc nás těší, když se nám dostane zpětné vazby od lidí, že to děláme dobře,“ dodal šéf třineckých strážníků.

V obcích věděli, zájem neměli

Starostové většiny obcí konstatují, že o nabídce z vnitra na domobranu věděli, ale nepřišla jim potřebná či smysluplná. Z Hnojníku, Nýdku, Bukovce, Košařink nebo Dolní Lomné alespoň přišla odpověď v tomto duchu. Starosta Hrádku Robert Borski k tomu dodal: „Dostali jsme e-mail o možnosti dotace na zřízení tzv. bezpečnostního dobrovolníka, který bude dohlížet například u přechodu pro chodce. Nedisponoval by však žádnými jinými kompetencemi než řadový občan a dělal by to dobrovolně a zadarmo.

Co nemůže bezpečnostní dobrovolník: požadovat prokázání totožnosti osob, požadovat vysvětlení, vykonávat osobní prohlídku, vstupovat bez svolení oprávněného uživatele do bytových nebo nebytových prostor nebo na pozemky, vykázat osoby z místa, přikázat osobám, aby setrvaly na místě.

Co může bezpečnostní dobrovolník: upozorňovat na porušení právního řádu, přivolat policii na místo spáchání přestupku nebo trestného činu, zastavovat vozidla v blízkosti školního zařízení k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci i mimo přechody pro chodce, zjišťovat, zda nedochází či nedošlo ke spáchání protiprávní činnosti, zadržet pachatele trestného činu na místě spáchání trestného činu nebo bezprostředně po spáchání činu, je-li to nutné k zjištění totožnosti pachatele, k zamezení útěku nebo zajištění důkazu, bránit se proti pachateli trestného činu nebo přestupku v rámci nutné obrany, zabránit trestnému činu, přestupku nebo vzniku škody nebo jiné újmy zejména na životě, zdraví nebo majetku v rámci krajní nouze.

NA PŘECHODECH. V Českém Těšíně pomáhají dobrovolníci hlavně na přechodech pro chodce. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

V tomto smyslu je každý vnímavý obyvatel hotovým bezpečnostním dobrovolníkem," myslí si Borski.

Dále poznamenal, že v Hrádku je dostatek takto uvědomělých lidí. Jsou to ti, kteří si nejenom všimnou nedostatku - třeba nezabezpečené díry na veřejném prostranství, prasklé podlahy na mostě, kluzkých schodů v podchodu, nebezpečného místa na cestě, děti pobíhajících po kolejišti, napíší od sprejera, podezřelé dodávky s opálenými sběrateli šrotu a podobně, ale tuto skutečnost neprodleně oznámí obci, v horších případech policii.

„My následně, podle možnosti, sjednáváme nápravu. Někteří lidé zasáhnou i sami tím, že upozorní místní piráty silnic, aby se uklidnili, nebo okřiknou děti, když se perou v parčíku. V jistém slova smyslu je i každý zastupitel a pracovník obce špičkovým bezpečnostním dobrovolníkem. Z výše uvedených důvodů jsme o dotaci neprojevíli zájem," uzavřel starosta Hrádku.

Také starostka Ropice Uršula Waniová je k nabídce skeptická. Pozastavuje se nad tím, že dobrovolníci by byli z dotace pouze pojištěni. „Bez zajištění legislativních pravomocí a ochrany těchto lidí si myslím, že by bylo problematické najít je, a to nejen tady. V Maďarsku,

v naší družební obci Jászboldogháza, už domobrana funguje, ale na zcela jiném pracovníprávním a finančním základě," zmínila Waniová.

Nevěděli, nelitují

Vlastní názor na projekt přidal i starosta Bystřice Roman Wróbel. „O možnosti dotace na domobranu jsem nevěděl, a ani toho nelituji. Se zapojováním veřejnosti do problematiky bezpečnosti prostřednictvím „bezpečnostních dobrovolníků“ podle metodiky ministerstva vnitra zásadně nesouhlasím. Důvod? Minimum kompetencí, zcela chybějící motivační složka, „fušování do řemesla“ policii. Tu může přivolat každý a zadržení pachatelů trestných činů nechme raději profesionálům,“ sdělil Wróbel.

Starosta Písečné David Čmiel tvrdí, že bezpečnostní situace v obci nevyžaduje takové dobrovolníky. „Písečná leží mimo hlavní dopravní trasy, pohyb cizích osob je tak minimální a z toho vyplývá i velmi nízká míra kriminality. A navíc jsem o nabídce z vnitra také nevěděl,“ podotkl Čmiel.

Mluví: Máme pochvalné odezvy

Jak konstatovala mluvčí ministerstva vnitra Klára Pěkníková, od začátku

roku 2015 funguje tento projekt v Dobroslavicích na Opavsku a ve Strakoncích. Od třetího čtvrtletí pak v Českém Těšíně.

„Dobroslavice mají asi 750 obyvatel a na dobrovolníky obdržely finanční dotaci 18 440 korun. S těmito minimálními náklady vytvořily podmínky pro čtyři dobrovolníky. Pravidelně dohlížejí nad problematickými přechody pro chodce. Český Těšín získal podporu na 6 dobrovolníků. Za šest měsíců bylo v republice zabezpečeno o 91 přechodů více než v dobách, kdy to zajišťovala pouze městská policie a státní policie. Víme o pochvalných odezvách ze strany veřejnosti,“ uvedla Pěkníková.

Dodala, že v tuto chvíli ještě nelze říci, kolik žádostí na rok 2016 přijde. „Zatím jsme obdrželi pouze žádost Českého Těšína a města Stříbra,“ doplnila mluvčí. Na otázku, zda ministerstvo neuvažuje o možnosti dotace i na plat nebo alespoň nějakou odměnu pro člověka, který by vykonával v obci funkci podobnou obecnímu strážníkovi, odvětila, že existuje dotační program Asistent prevence kriminality. V roce 2015 působilo v ČR 175 dotovaných asistentů v 58 městech a finanční podpora činila více než 22 milionů korun.

(JAG, SED, DH)